

KURJER WARSZAWSKI.

D. 18. Października. — Rok 1841.
Poniedziałek.

N° 278.

Jutro, S. Piotr z Alkantary.
Wschód słońca 6, m. 51; zach. 5, m. 9.

Wczoraj w Kościele Śgo Krzyża obchodzoną była solennie doroczna uroczystość Stej FILOMENY. Na Nabożeństwie rannem celebrował JW. JX. *Straszyński* Biskup Augustowski, a w czasie Nieszporów miał Kazanie WJX. *Gruszecki* Kan. Łowicki. W kościele XX. *Augustjanów* Amatorowie i Artysty grali Mszą *Hana*, Ofertorium *Elsnera*. W kościele XX. *Karmelitów* na Kr. Przd: Artysty grali Mszą *Humla*, Ofert: *Elsnera*. W kościele XX. *Piżarów* wykonano Mszą *Elsnera*, i *Eccie Panis L. Cherubiniego*.

Przy pomniku z *Xiążat Radziwiłłów Hrabiny Krasniskiej*, wpłynęło złp. 9 gr. 25. — Upadek liści drzew, rozpoczęte deszcze, szarugi i błota, zwiastują nadejście *pory martwej*. W ostatnich dniach ciepłych, pożegnaliśmy lato, jedno z najpiękniejszych, jakiego kiedy *Warszawa* zapamiętać może. Już teraz aż do przyszłej wiosny, żyć będziemy tylko wspomnieniem natury. Od dzisiaj, uroczne obrazy zieloności, miłe ciepło lata, sztuka tylko odżyje potrafią w salonach, aby nowego rodzaju przyjemności wskrzesić. Tam aż do przyszłej wiosny, przemieszkwać będzie *Moda*; tam będą zehrania *Dam* urocznych, tam ukazać się leciuchne stroje, świeżo rozwite kwiaty, i wesele powierzchownego życia. Tam też wezmą początek nowe prace ku dobroczynnym celom skierowane. Prace dla Kościołów, dla Szpitali, dla ubóstwa i sierot. Pracowite rączki *Warszawianek* wezmą się niehawem do roboty: dla mniej wprawnych są skubanki albo roboty na drutach, dla wprawniejszych, wyższania i hafty. Dla wszystkich znajduje się zapłacie wdzięczność, i zadowolenie towarzyszące zawsze wypełnieniu dobrego czynu. — *Mazur ochoczy* skomponowany na pianofor: przez *Kurzątkowskiego*, ofiarowany W. *Stefanowi Lasockiemu*, cena zł. 1. *Mazur* skomponowany na pianof: przez *A. Stumę*, cena zł. 1. *Sześć* najnowszych *Kontredansów* skompon: na pianof, ofiarowane W. *Eustach: Budinger* Nauczycielowi tańców salono-

wych, przez *N. Kurzątkowskiego*, zł. 2, grywane w Teatrze Rozmaitości, wyszły w Składzie Muzyki *Ignacego Klukowskiego*, przy ulicy Miodowej. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Napoiu miłosnym*, JPanna *Paulina Krowli* i JP. *Zółkowski*; po *Styryjczykach*, JPani *Koss*, JPanna *Gwozdecka* 2-kroć, JPanny *Wendt* i *Trawna*. W Rozmaitości, po *Miłości* i *Grze*, *Wszyscy*.

Anglja. — Na posiedzeniu Izby wyższej odczytano mowę tronową odraczającą posiedzenia parlamentowe. W tej mowie wzniósł tylko o skutecznionej zmianie Ministerstwa. — Wszystkie dzienniki angielskie wynurzały się z oburzeniem przeciwko Kapitanowi *Eljot*, gdyż summa 7 milionów dolarów uzyskana od *Chińczyków*, może tylko być uważaną jako wykupne dane korsarzom za oszczędzenie miasta *Kantonu*, które nieochybnie byłoby już w posiadaniu Anglików. — Lord *Sydenham* Gubernator Jlny Kanady, zmarł 19go z. m. w *Kingstonie*; urząd tymczasowo objął Dowódzca armji kanadyjskiej P. *Żakson*. — *Xiążę Joineville* (Zugwil) Królewicz Francuz: udając się do *Waszyngtonu*, przybył 19go z. do *Nowego Jorku*. — P. *Mokready* objął dyrekcję teatru *Drurylane*, gdzie będzie tylko przedstawiał dramy i opery angielskie. — Potwierdza się wiadomość, że *Kamram Siach Heratu* poddał się Władzy *Perskiej*. Głoszą, że Lord *Aukland* Gubernator *Indji wschod.*, uznał *Szere Singa* jako następcę *Rundszyta Singa* w *Lahorie*, i że zawarł z nim traktat, w skutek którego *Peszawer* ustąpieniem będzie *Szachowi Sudszy*, a ten znowu ustąpi *Peszawer* Anglikom. — Przy ataku na *Kanton* zmarł Major *Becker* skutkiem zbytniego zmęczenia; a na okręcie *Nimrod* poległ *Porucznik*. 15tu innych Oficerów zostało ranionych. *Chińcy* wależyli mężnie i utracili 2000 ludzi. Statek parowy *Pomsta*, urządził straszne spustoszenie między chińskimi *dszunkami* (todziami wojennymi). Statek ten za swoją szarą do ciasnej przystani zagrożony był napadem *Chińczyków*, lecz Dowódzca dozwolił nie-

przytaciełowi zbliżyć się, nagle statek *Pomsta* rozwinął okropny ogień karaczowy, który zmusił napastników do ucieczki. Wojsko angielskie jest zniechęcone przeciwko Kapitanowi *Elliot*, że mu kazał wrócić do *Hong Kong* i zająć dawne stanowisko iak przed rozpoczęciem wyprawy, tak, iż zdobyte warownie zostały Chińczykom zwrócone. *Yiszan* dowódca Chińczyków i Siostreniec Cesarza w raporcie do swojego Monarchy, przedstawia, iż brak środków obronnych w prowincji ośmielił Anglików, ukrywać ilość summy wypłaconej zwycięzcom, przedstawia korzące się życzenie ludu o pokój i prosi Cesarza dla siebie o karę. Okręt *Blenheim* zahrał z *Kantonu* pieniądze wypłacone przez Chińczyków. — *Amoy* na które Anglicy przysposabiają teraz wyprawę, leży między *Kantonem* i *Nankinem*; przez obsadzenie tego punktu spodziewają się spowodować powstanie południowych prowincji przeciw Cesarzowi *Chińskiemu*, a może i zupełne ich oderwanie od północnych. Wyprawa na *Pekin* tymczasem jest zamieszana.

Francja. — Jeszcze w roku zeszłym *P. Achard* (Aszar) Mer (Burmistrz) w *Alzacji*, ofiarował rządowi dostawę kilkaset osadników do *Afryki*, lecz Włosianie nie chcieli przedsięwziąć tak dalekiej podróży przed wybudowaniem potrzebnych dla nich wiossek. Teraz Jenerał *Berthois* (Bertua) zawiadomił Pana *Aszar* w imieniu Jenerała *Bugeaud* (Biuzo), że żądane wioski, są skończone; przytem dla osadników podane są warunki bardzo korzystne. — Z oburzeniem wyczytano w angielskim dzienniku *Czas* twierdzenie, że dalszejszy stan *Francji*, jest zatrważającym. Na ten artykuł odpisują wszystkie dzienniki francuskie. — Ponieważ dziennik *Postaniec* nie ogłasza depeszy telegraficznej nadeszłej 7go b. m., przeto wnoszą, że powstanie *nawarskie* wzięło obrotu niepomysłny dla Królowej *Krystyny*. Związek między *Baioną* zdaje się być przerwany. — Infant *Don Franciszek* który 6go b. m. miał udać się z *Bordeaux* (Bordo) do *Hiszpanji*, odłożył swój wyjazd w przyczynę powstania w *Nawarze*. — Od niejakiego czasu na granicy *pirenejjskiej* miano dość publicznie zaciągać ochotni-

ków dla *Odonała*. Urządzono też dla niego w *Francji* składy broni i prochu. Posł hiszp: *P. Olozaga* przedstawił w tej mierze swoje zażalenia. — Dzienniki ministerjalne zdają się życzyć powstania w *Pampelunie* iak najlepszego powodzenia. — Monitor paryzki zapewnia, że zagaśnienie iak prowadzących nastąpi w końcu *Grudnia*. — Rada Stanu pracuje teraz nad planem osuszenia bagien. — Barón *Alexander Humboldt* 15go b. m. wyjechał z powrotem do *Berlina*. — 6go b. m. pułki składające obóz pod *Compiègne* (Kapien), wróciły do swoich załóg. — *P. Bourquenez* (Burkeney) ma tylko urzędować w *Stambule* podczas niebytności *Hrabiego Pontois* (Pątua), który bierze urlop na 6 miesięcy. — Rząd zamysła wyprawić Posła do *Buenos Ajres*. *P. Segur* młodszy będzie tamże pierwszym Sekretarzem legacji. — W skutek nalegań Posła Hiszp: Pana *Olozaga*, Rząd miał wyiawić, iż Królowa *Krystyna* wprowadzić była prośzoną udać się do *Hiszpanji*, lecz za zniesieniem się z swoimi doradcami, umyśliła tylko wysłać 2ch Aientów do granicy. Wątpią bardzo, aby *Krystyna* wzięła szczerzy udział w powstaniu *nawarskiem*, gdyż do podobnych zamachów potrzebne są summy ogromne, a *Krystyna* niedawno dopiero kupiła za 10 milionów papiery, z których tylko pobiera procent. — Około 400 *Kabylów* przypuściło atak na warownię *Duquesne* (Dukesn); zamiarem ich było wywabić załogę i wytepić ją w zasadzkach; Komendant warowni o tem uprzedzony, nie oddał wojska od wałów, ale też na atak mógł tylko odpowiadać ogniem armatnim. — W *La Calle* (Kal) skazano na śmierć 10ciu młodych *Hiszpanów* z cudzoziemskiego korpusu posiłkowego za zbiegostwo. Nieszczęśliwi podali prośbę o ulaskawienie. — Jenerał *Bugeaud* (Biuzo) za swoim przybyciem do *Szerszela*, zastał mnóstwo cukierń i kawiarni; aby zapobiedz krzewieniu się gnuśności między wojskiem, kazał wszystkie zamknąć i tylko 3 zostawić dla niezbędnych potrzeb Oficerów. Z drugiej strony narzekają bardzo na tego Jenerała, że targa się na prawa cywilne i samowolnie uszczupla obywatelom sposób zarabkowania.

Hiszpanja. — Odoneł terazniejszy Dowódca powstania stronników Królowej *Arystyny*, pochodzą z rodu *Irlandzkiego*, od młodości służył w wojsku; jest przeciwnikiem *Espartera*. Ma lat 35, silny, barczysty, charakter stały zawsze go odznaczał.

Niemcy. — Pomnik Cesarza *Franciszka Igo* w *Wiedniu*, ustawiony będzie na placu zamkowym. — *Gazeta handlowa* donosi o pogłosce, że *Don Karol* od niejakiego czasu znajduje się tajemnie w jednej z głównych stolic w *Niemczech*.

Turecja. — Wice-Król *Egiptu* oznajmił, że będzie płacił nałożony mu nowy haracz 600 kies pieniędzy. — 1000 *Syryjczyków* opuściło już *Egipt*, miano jeszcze przewieźć 500, w tem okręty angielskie znajdujące się pod *Alexandrią*, otrzymały rozkaz, aby bezwzględnie odpłynęły do *Malty*. Złąd powstała pogłoska, że marynarka francuska obsadziła *Tunet*, i że eskadra angielska odpłynęła do tegoż miasta. (G. V.) — *Egipcscy* Urzędnicy wojskowi i cywilni są bardzo zniechęceni z powodu zmniejszenia im płacy stosownie do stopy tureckiej. Ponieważ znaczna liczba Oficerów armii egipskiej składa się z Turków, przeto ci nie będąc więcej przyznani pieniędzmi widokami, może wrócić pod Władzę swego prawego Monarchy Sultana. — Syn sławnego *Arago* Adjutant *Solman* z *Baszy* (Pułkownika *Selves*), poległ w pojedynku z Renegatem francuz: Sekretarzem tegoż Generała. — Przypadek w *Turcji* niesłychany zdarzył się teraz w *Stambule*. W jednym z pułków gwardji odkryto młodą ładną kobietę, która już od 4ch lat pełniła służbę jako prosty Żołnierz. Według zapewnienia *Miralaia* (Pułkownika), kobiety ten wojownik odznaczał się zawsze czystością, spokojnością i odwagą. Ponieważ to odkrycie sprawiło wrażenie niepospolite, zaprowadzono tę kobietę przed *Szeika ul Islam*, a potem przed Sultana. Kobieta oświadczyła, że jest *Tureczynką anatolską*, z kąd uciekła od swego okrutnego małżonka. Aby ująć śledztwa, przywdziała suknie męskie, i z rozpaczycy zaciągnęła się do wojska w miejscu gdzie właśnie pobierano rekrutów. Trzeba tu nadmienić, że w *Turcji* biorąc do wojska wszystkich młodych ludzi włączających się na ulicach, nie pytając się wcale o ich

stan i miejsce pochodzenia; nie ma także zwyczaju, aby Lekarz zaświadczył o ich zdatości do służby. Sultana obdarzył tę Kobietę sowicie, i pozwolił jej osiąść, gdzie zechce bez musu wrócenia do zniemawidzonego małżonka. — Wice-Król wysłał już 10,000 kies pieniędzy na rachunek 60,000, które ma płacić jako haracz. Żołnierze syryjscy mają u niego za cały rok żołd zaległy, i aby uwolnić się od ich żądań, ledwo im zostawił 2 godziny czasu do odpłynienia. Maitemaią, że jeszcze 10,000 *Syryjczyków* jest rozproszonych w *Egipcie*. — W *Bejrucie* zmarł Pułkownik angielski *Beauchamp* (Bosnam). — *Mehmed Ali* wrócił do *Kairu*.

Rozmaitości. — Dziennik sceniczny tak pisze: »Wiele sławnych paryzkich Artystów dramatycznych wzniosło się z komparsów i figurantów aż do świetności pierwszych bohaterów sceny. Fryderyk *Lemaitre* (Lemetr) genialny twórca *Roberta Maiera*, wystąpił w utarczках pałacowych w teatrze *Saqui*. Odrywa żywa recepta na śmiech w teatrze *Rozmaitości*, był przez kilka lat komparsem na tej scenie. Ale też często Artysty skromnym figurantom pomocą podają rękę w ich zawodzie. W teatrze *Rozmaitości* grał pewnego wieczoru nieporównany *Potje* (Potje) w krotochwilce, w której Markier kawiarniany w białym fartuszu z afryzowanemi włosami miał przynieść mu butelkę piwa. W rysach tego figuranta odznaczała się jakaś oryginalność. *Potje* postrzegł to i usmiechnął się; figurant ośmielony tem przyjęciem, postąpił w swojej śmiałości tak dalece, że prosił, aby mu pozwolono w następnym przedstawieniu wyrzec choć jedno słówko przy odkorkowaniu butelki. *Potje* pozwolił, a słówko nie chybiło efektu. Na następny wieczór *Potje* pozwolił mu 2 wyrazy; śmiały Markier nie omieszkiał z tego korzystać; *Potje* odpowiedział mu dwuznacznością w której zawarta była grzeczność dla figuranta; ten wywodził się, i tak z odpowiedzi do odpowiedzi, z przedstawienia do przedstawienia, Artysta i Figurant w przeciągu kilku dni dodali do krotochwilki scenę nader ujmującą. Figurant który w ten sposób debutował jako Artysta, który wznosił się coraz wyżej, którego talent odgadł *Potje*, był *Arnal* teraz

odoba teatru krotochwilek. Należy on do małej liczby Artystów paryzkich odbierających tylko od krytyk, róse bez cierni. Aby ocenić jego talent, dosyć go tylko widzieć w komedynie mającej tytuł: „*Po północy*.” (Znanej i u nas).

W dniu 3/15 Listopada r. b. w Mieście Górze Kalwarii w miejsce posiedzeń Rady Opiekunczej Domu Przytulku, odbędzie się licytacja in minus przez deklaraacje opieczetowane, na dostawę następujących przedmiotów dla domu rzeczzonego na rok 1842 potrzebnych. Od 30 do 40 korcy Maki żytniej razowej, od 60 do 70 korcy Grochu, od 70 do 80 korcy Kaszy ięczmiennej, i od 30 do 40 korcy Kaszy grubej gryczanej. Dostawa uskutecznić się ma od d. 31 Grudnia r. b.

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Krasinski Wince: Hr. Jen-ral-Adjutant z Opinałógóy; Galiczyn Serg: Xte z Starej wsi; Walewska Tekla Hr. z Minin; Gantzen Pułkownik z Nowogeorgiewska; Dobrski Artysta Opery z Torunia; Zurlowski Jan Artysta Baletu z Paryża; Przybora Kazi: Dzie: z Guber; Grodzkiej: Pochorecki Rom: Dzie: z Cichoborza; Gieszkowski Paweł Dzie: z Sławisk; Rosłowoński Anto: Dzie: z Lesznowa; Chłomecki Wincent: Dzie: z Janowiczek; Bentkowski Władysław: Dzie: z Trzylatkowa; Wysocki Kaęper Artysta muzyczny z Krakowa; Piękowski Adolf Dzie: z Brzostowa; Kwaskowski Alo: Dzie: z Pąchowa.

DONIESIENIA.

W dniu 15 b. m. zginęła przypadkiem TABAKIERKA srebrna Tułska, dawniej fabryki, płaska, na wierzchu której wyobrażenie tryumfalnego wozu parokonowego w powietrzu, a na dole wyobrażenie iakiegoś gmacchu, nieco pognięta. Sumienny Znalezca takowej, raczy ją oddać do Kancelarii Kommissarza Administracyjnego Cyrk: 2go i 3go pod Nr 1853, a odbierze przyzwoitą nagrodę.

KOCZ lekki z pakunkiem do podróży, roboty lednego z najlepszych majstrów, odnowiony, zupełnie tak jak nowy, jest do sprzedania w domu Tyzlera przy ulicy Długiej Nr 590; widzieć go można u Siodlarza w podmurzu obok studni.

Młodzieniec ukończywszy Szkoły, życzy wrócić w obowiązki każdego czasu w Warszawie, lub na Prowincji, za prywatnego PISARZA lub RZĄDCEJ DOMU. Wiadomość przy ulicy Krakow: Przedmie: Nr 443.

W ponowieniu Obwieszczeń prasnie zsięte Ruchomości jako to: dwie Dorożki, Kowadła, Młoty, Szrubostaki, Piłniki, it. p. Naczynia kowalskie, w Warszawie na Targu publicznym za Żelazną Bramą zwanym w dniu 7/10 Października r. b. o godzinie 11tej z rana przez Biestasia sprzedane będą. G. Zawadzki K.

Z powodu wyjazdu, jest do sprzedania: KANAPA, 6 KRZESEŁ i BIURKO: wiadomość przy ulicy Sto Jerskiej pod Nr 1776, w domu Menci, w drugim dziedzińcu, w oficynie na dole.

KSIĄŻECZKA Legitymacyjna Juljanny Zawitowskiej, zaginęła; Znalezca raczy oddać do Cyrkulu 7.

PANTALIONÓW dwa maboniowych, jeden o pół 7mej, 2gi o 6ciu oktawach, z tych jeden do sprzedania, 2gi do wynajęcia, przy ulicy Długiej pod Nr 586 Lit: B, w oficynie na dole po prawej stronie.

Handel N. S. Brünera et Comp: ma zaszczyt wiadomości Szanowną Publiczność, że otrzymał świeży transport LUSTER w różnej wielkości, w ramach złoconych i bez ram, za pomierną cenę. Nr 1800 w domu przy ulicy Nowiniarskiej.

Dnia 13 b. m. zgubiono wieczorną porą idąc z ulicy Długiej na Leszno ATLAS z figurami fizycznymi, od dzieła fizyki Pouillet a Bruxelles. Uprasza się Znalezcę aby był łaskaw oddać u Leszno pod Nr 720, na pierwsze piętro, a otrzyma stosowną nagrodę.

Kantor tłumaczeń, prośb, korespondencji, oraz różnych interesów, pod Nr 955, przy rogu ulicy Żabiej, wprost Banku eksystujący,

NAUCZYCIEL Śpiewu i Muzyki na F. rękę, rodem z Król: Pruskiego, który w Akademii Śpiewu, oraz w Konserwatorium Muzycznym Wroclawskim kształcił się w Śpiewie i Muzyce, przytem dokładnie usposobiony w nauce tenora basu i kontrapunktu, oraz w chlubne opatrzone Świadectwa, maiać jeszcze parę godzin wolnych, życzy sobie takowe zaiąć lekcyjami; wiadomość w tymże Kantorze.

Dziś rano ciepła stopni 5. Wczoraj w południe 8. TEATR WIELKI. Jutro 62 raz Panna Pothownik Huzarów. 2gi raz widowisko Akrobatów i Beduinów.

Dziś w Kawiarni pod Nr 600, przy ulicach Bielianskiej i Tułackiej w domu Lilpopa, Muzyka pod dyrykcją P. Kubatki wykona najnowsze Wałce i Mazurki, etc.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni w Gmachu Teatralnym, od ulicy Wierzbowej, familja Rudolf grać będzie.

Jutro w domu W. Łagiewnickiej, obok Batuszka, w oficynie, na Śniadanie KOŁODONY litew: inne Piławy. W czasie Śniadania P. Rajczak z kompanją grać będzie najnowsze dzieła muzyczne. NB. Kołodonów litew: stósownie do życzeń Szan: Lubawników dostać można co Włotek, Czwartek i Niedzięle, na Śniadanie, od godziny 9 rano do 12 w południe.

Jutro w Handlu Małowskiego przy ulicy Bednarskiej na śniadanie: Prosię faszero, Kaczki z roż: Pieczeń cielę: i luszari, Poledwica, Mostek cielę: Kotlety cielę: Potrawa z pulard, Belsztyk, Cynadry, kurczęta, etc.